

J E L E N K O R.

50. szám,

Pest, szerda június 22.

1836.

Foglalat: Magyarország (komáromi és nógrádi tisztválasztás; torontali ünneplések; gazdasági egyesület; cholera 's egyveleg.) Ausztria. Anglia (Rusael és O'Connell beszédei a' tized tárgyában, Duncombe indítványa; a' Pitt-clubb; irlandi igazsok.) Franciaország (követházi ülés, és egyveleg.) Spanyolország (Chartagenai vérengzés; hírek Barcelonából; Madridból 's a' hadból; Munoz és a' királyné.) Portugália. Törökország. Belgium. Gabonaár. Pénzkelet. Dunavizálás.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Az új tisztválasztások rendét Komárom kezdé meg f. hónap 16kán. A' két alispán Pázmány Dienes és Ghyczy Ráfael sürgető közakarattal megmaradtak. A' választás többsikere pedig következ: csallóközi járásban: fősz.biró Szathmár Dániel, al Szarka János és id. Pázmány Zsig.; gesztesi járásban fősz.biró Sárközy József, al Milkovics Zsigmond és Foglhy Zsig.; tatai járásban fő bírós Huszár Ferencz, al Nyikos Benjamin és Pyber Ignác; udvardy járásban fősz.biró Hunyady Lajos, al Konkoly Balázs és Halasy Eduárd. Esküttek: Ghyczy Mátyás, Penthe Sámuel, Pázmány Thadé, Csajághy Károly, Boncz Mátyás, Rozsos Eduárd, Mátéfy Sándor. — Főjegyzők: 1. Ordódy Vincze, 2ik Ghyczy Kalmán; tiszt ügyész: Kürthy Aloiz, Csorba László, fő biztos Thaly Lajos; középponti biztos fősz.birói ranggal Missics Elek; főadószedők: Bóday János és Pulay Gábor; aladószedők: Micsky Lajos, Miskey Lázár, Heldt Ignác és Domonkos Mihály; számvonó Závody Ferencz; levéltárnok Nagyváthy Vendel.

A' nógrádi tisztválasztás 20ikán kezdődött 's a' szép pompa 's diszes rend mellett teljes csenddel ment végbe. A' volt első alispán urnak leküszönte után, kinek érdemteljes szolgálati méltatása köz akarattal jegyzőkönyvbe iktatott. 16 alispánnak Jankovich Antal, 2iknak Beniczky Lajos választottak el közfelkiáltással, hasonlón a' következő főbírák: losonczy járásban Pongrácz Antal, kékkőiében Vattay László, szécsényiben Fráter Pál, fülekiében Bory Pál; főügyészek fölkiáltással elválasztott Kacsokovics Károly; hadi főadószedőnek Szerény Antal, házának Dömök János; számvonónek Darvas Dániel (szavazattal); főbiztosnak Kubinyi Ágoston (fölkialtással); uti biztosnak Szily István (szavazattal); alszolgabiróknak: losonczy járásban Károlyi János és Repeczky Ferencz; kékkői járásban Horváth Elek és Szécsényi Miklós; szécsényi járásban Jankovich László és Jezerniczky Mihály; füleki járásban Gellény József és Szontagh Ferencz. (A' többit jövő levelünkben.)

Torontált az idén sok ünneplés élénkíti. Ama' szép lelkű csanádi püspök egyházi látogatásai, melyek sok oldalról igen érdekesek 's jövőre is hatók, minden kebelt örömmel 's ahítattal töltenek-el. Majd a' jótételek láncszemei is emlékeztetnek itt. — Ugyan is a' vakok pesti intézetére következő adakozások történtek: Bocvár helysége 1. Torda, Csösztelekkel együtt 10 f. Magyar-czerna 5, továbbá ezen uradalmak u. m. a' lovrini 10 f. zombolyi 20, écskai 20 f. a' kikindai kerület 100 f. Alagovics Sándor zágrábi püspök pedig 200 ftal segíték-föl a' szenvedő emberiséget, minden tételt ezüstben érte. Tétettek ajánlatok a' pesti nemzeti játékszínre is, de erről legközelebb bővebben.

Ünnepélyes beiktatása a torontali főispáni helytartó Hertelendy Ignácznak tegnap történt. Ama' pompát, mely fővárosunkat szinte előzőnlé, még soha sem látta N. Becskerek. A' szeretet 's tisztelet jele lebege minden arczon, minden helyen. Nem említem a' ritka és csak századon át itt ott látható beérkezést. Nem az arany és ezüst csillogó játékt. ázsiai fénybe burkolva. Nem vesztegtek soká a' tűzi játékok elragadó szépségei 's az éjjeli kivilágosításnak tündérelig andalító kellemei fölött. Elhallgatom itt a' transparentek fővonásait, 's özönét a' tisztelkedőknek, kik a' távol vidékekről ide se-reglének. Ezeket bővebben a' Társalkodóban fogja venni a' közönség. Csak annyit említek: hogy az iktatás megtörténvén 300ra terített asztal várta a' vendégeket, hol a' fejedelem 's haza boldogságaért örömpoharak üfittettek. Estve fényes táncmulatság 's a' magyar színészek által előadott „Szapary“ című darab zárta be a' nap vigalmát. A' transparentek közt a' megye házán többek között ez állott:

E l j e n !
A' ki mocsárinkból tündéri virányokat alkot,
Ea az enyészettől küzdő ki áldozatit,
A' kinek a' fölség 's haza szent, rokon érzete áldás,
'S látta virágkora hű lángjait a' csatásik.
Elj! koszorúid ezek helytartónk Hertelendy!
Nyujtja Torontálnak köszönye. Vedd kegyesen!

September 20kára megyei tisztválasztás van kitűzve, 's így ismét ünneplés

Az országos szemorvos munkálatai után mult 1835 auguszt óta a' most f. eszt. mártziusig Szathmár vmegyében 's a' szomszéd vidékeken 72 szembeteg közül 63 tökéletesen visszanyeré előbbi látását, 2 javult, 7 gyógyíthatlan maradt.

GAZDASÁGI EGYESÜLET. I. KÖZGYÜLÉSI HATÁROZATOK. Junius (kán tartott közgyűlésében, gr. Károlyi Lajos' elnöksége alatt megvizsgálván a' gazdasági egyesület azon tervet, mely a' most esztendei közgyűlési határozat szerint, a' magyar gazdasági egyesület' megalapítása iránt dolgoztatott ki, 's terjeszteték elő, az iránt határozta, hogy a' mi e' javaslatban pénztári tekintetben tetteleg is tüstént gyakorlatba vehető, főképp csak azon tárgy emeltessék ez uttal ki, 's hajlassék végre. Errenézve, minthogy még most hazánkban sok előtt új tárgy a' gazdasági egyesület; mielőtt körülményinkhez képest a' javaslatban előadott hasznos szabályokat alkalmazhatnók, és így az egyesület is

országilag rendszeresen alapulhatna, — egy biztos lépéssel előbbre menve, leelőször is magát az egyesület ideáját vélte jónak a' közgyűlés az ország lakosival mindinkább megismertetni, hogy így az egész iránt nagyobb részvét, következőleg az egyesületi aláírók szaporodása is eszközöltessek. Mivel pedig e' czélta' tervben javasolt gazdasági Tudósítások' folyamatba tétele által érhetni legbiztosabban el, melyekben egyszersmind a' tervet készített bizottsági tagok' (gr. Andrágy György, Appel Károly, Csapó Dániel, Czindery László és Klauzál Imre uu.) javaslata is közre tétethetik: köz megegyezési határozat lön, hogy mindenek előtt ezen tudósítások fognak megindíttatni.

Szerkesztője a' tudósításoknak a' gazdasági egyesület' jövőendő titoknokak leszen, ki egyszersmind az egyesület' gyűléseinek jegyzőkönyvét 's levelezéseit is viendi. Ugyanezért megkivántatik, hogy minél tökéletesb magyar és német írói műveltsége legyen, előfölt szükséges, hogy az angol és francia nyelv ösméreteivel is bírjon, vagy azokat rövid idő alatt sajátivá tegye. Lakása állandóul Pesten leszen, 's a' titoknokin kívül, mely még most ideigleni leend, egyéb hivatalt is viselhet. Esztendei 500 pengő forint kész fizetésen kívül, a' folyóiratból bejövő haszonból procentuatiót is fog kapni a' titoknok, melynek mennyiségét a' választottság határozzandja meg oly formán, hogy összesen egy ezer forinthez közelítőleg (approximative) legyen a' szerkesztő' esztendei jövedelme. — A' tudósítások' árát is a' választottság határozza meg. Titoknokságra a' Concursus f. e. nov. 15keig leszen, a' mikorra ezennel felszólíttatnak az azt felvállalni akarók, küldjék hiteles bizonyítványokkal erősített jelentéseiket a' Gazdasági egyesületi választottsághoz utasítva, biztos alkalom által Pestre, a' Nemzeti casinóba. Addig is pedig megkéretnek a' tagok és mások is, legyenek szívesek az Egyesületnek közjóra czélzó szándékát elősegíteni, 's a' tudósítások' számára gazdasági munkálatokat, az említett uton beküldeni, mit már eddig is tett több buzgó hazafi. Ilyen többek közt azon munka, melyet nevére rejtett pecsételt levél mellett t. Bartosságh József ur küldött-be illy jelszó alatt „parum spero parum timeo“ 's mely a' vizsgáló bizottság által az egyesület pártoló figyelmére érdemesnek ítéltetett, 's ennek következtében a' Tudósításokban közöltetni fog. Czime ez: „A' mezei gazdaság' köréről, és azzal összefüggő tudományok-és mesterségekről. Tanulásom, okoskodásom és tapasztalásim szerint.“ —

A' gazdasági egyesület nevében kiadandó gazdasági tudósítások' részletesb terve pedig e' következő:

E' Tudósítások' időhöz nem szabott füzetekben, eleinte ritkábban, később a' tárgyak szaporodásával gyakrabban jelennek meg, nagy nyolczad réltben, a' képviselők által szétosztogatva, lehető legolcsóbbáron.

Tárgyaik leszenek: minden a' mezei gazdaságot legszélesb értelemben, és az azzal egybe-apsolt tudományokat 's művészeteket illető közlemények, találmányok és vitások, melyeknek azonban az illendőség határai közt, és minden személyeskedés nélkül kell szerkesztve lenniök. Ide fognak tartozni különösen: a) A' hazai gazdaságok részletes történeti leírása, azok' előbbi állapotja, növekedési oka 's akadályai, közbejött hibái 's jelen helyzetének előadása. — b) A' megjelent bel 's külföldi gazdasági könyvek kritikai de rövid megismertetései.

A' fölveendő cikkek' megbirálására választmány nevezetik ki, mely a' beküldendő cikkeket megvizsgálja. Az ekként kiválasztott közlemények szelleme mindenkor változatlanul hagyatik, és csupán a' stílusban tétethetnek egyedség és hibátlanság végett ne-talan szükséges javítások. A' vizsgáló választmány által föl nem vett közlemények vagy minden okadás nélkül, vagy a' megkivántató módosítások megemléztésével szerzőiknek visszaküldetnek. Az egyesület nevében kiadandó cikkeket hasonlóan ezen választmány határozza el, mely jelenleg a' következő tagokból áll: Andrágy György gróf elnök, Appel Károly, Csapó Dániel, Czindery László, Ghyczy Ignác, Klauzál Imre és Milkovics Antal urak.

A' gazdaság külön osztályainak, mint például juh- lo- szarvasmarha-tenyésztés, gabona-bor-dohánytermesztés, kertészet 's a' t. külön czimeit magában foglaló aláírási iv fog nyíttatni, és az egyesület minden tagja, kinek tetszik, egyik vagy másik osztályban aláírván nevé, kötelezi magát, hogy azon osztályt illetőleg az egyesületi Tudósításokba évenként legalább egy cikket fog beadni. — Idegen nyelven beküldendő cikkek is elfogadhatnak, és azokat a' titoknok, szellemük változtatása nélkül lefordítja. Bel-és külföldi akár régiebb akár újabb könyvekből, folyó 's időszakos iratokból mértett hasznos cikkek, mind a' társaság nevében fognak közöltetni, mind mások által beküldve szívesen vétetni. A' tudósítások értesítő részében időjárás, gazdasági, kereskedést illető próbatételekre felszólító 's egyéb hasonló jelentések leszenek közölve, valamint minden gazdaság mezejére tartozó hirdetések beiktatva. — Műszerekről 's hasonló tárgyakról szóló cikkek kivántatóság szerint, közmetszeti rajzokkal leszenek megvilágosítva.

Ramocsi Markos Antal bírós Pesten f. hónap 18kán epe-görcsben élete 60dikában meghalozott. Hitvesét szül. Bera Franciska asszonyt 's leánymagzatit vejeivel 's mind két nemű unokáival rögtön elhunyt mély gyászba borította. Tetemei Pest vgyében keble-sült Torltel szabad ns gyarmatosított pusztán nyugosznak. Béke pihentesse!

Pesten f. hónap 17kén nyere orvos doctori és szemorvos-lás-mesteri koszorút Lazánszky Tamás ur. Honth megyei hazánk-fia, ki már 1831ben a' pusztító cholera idejekor, annak egyik legveszélyesb helyére, t. i. Ungvár felső vidékeire küldetve itt mint vidéki egyszersmind uzsoki határozati (contumacialis) orvos, szint-

olly jeles tapasztalást mint polgári érdemeket gyűjtje, azóta pedig ns Honth megyének egyik kerületi orvosa. Ez alkalomra irt értekezése a „Veszettegről“ (viziszonról) szól, 's e' szörnyű nyavalyának egyetlen biztos, u. m. óvási gyógymódját népszerűleg 's magyar nyelven adja elő, 's így e' tekintetekben minden, kivált falusi, előjárásának figyelmét 's tartalmának a' néppel közöltetését igen megérdemli. Ajánlva van a' munka Majláth György, status- és confer. tanácsos, 's Honth vmegyei főispán 's tb. urnak, mint az ajánlás röviden de velősen mondja. „a' fejedelm' ingatlan hívének, a' haza szerető fiának, a' tudomány ismerő barátjának.“

A U S Z T R I A.

Egy bécsi levelező az Allg. Ztgban következőleg tudósít: Jun. 1én az itteni órségi szemle bevégezte után Orleans és Nemours hg a' császári sírboltba mentek. Midőn annak ujosztályába léptek, mellyben Ferencz császár fekszik, néhány perczig gondolkodva maradtak benne, hihetőleg tudván, hogy egy. Franciaországba nézve elenyészett, nemzetiség közelében vannak. A' kapuczinus, Napoleon fija koporsójánál nyomos szóval mondá: „Itt a-lussza a' Reichstadli hg az örök álmot.“ E' szólnál Orleans hget elragadák érzeményei, 's testvérét magával huzva elsiet azon helyről, melly a' földi szerencse mulékonyságát oly nyomadékosan példázza! A' két hg majd három óranegyedig mulatott e' fejedelmi sírok közt, 's mély komolysággal hagyják el azon helyet, hol földi nagyság porba omlik szerte. Orleans hg különösen igen komoly 's gondolkodó vala. —

Triestből jun. 4ről így irnak: „Keletről, névszerint Aegyptusból mind politikai, mind egyéb tekintetben nyugtató hírek jönnek. Az egészségi állapot Aegyptusban egészen megjavult, 's a' pamuttermés bőnek ígérkezik. Mehemed Ali az angol consullal ismét barátságos lábon áll; 's úgy látszik Angliával a' kereskedési viszonyok ismét felüdülnek, sőt az egyedárosság apródonként álltaljában szünni kezd. — Az itteni Lloyd kávéház felállítása, melly arra szolgál, hogy a' kereskedőség valamennyi ország viszonyairól a' lehetőségig lőkéletesen értesíttessék, 's ez által a' vállalkozás szelleme fölgerjesztessék, utóbbi időkben igen hasznosnak mutatkozott. Az előjárók mindent elkövettek, hogy Triestet a' keleti kereskedés fok- és rakhelyévé tegyék.

A N G L I A.

Az alsóházban Russell lord jun. 1jén Stanley lord indítványát megtánadta. Nemes barátom indítványának, úgymond, az czéja, hogy az irlandi egyházi törvényjavaslat 2dik felolvasásának ellenszegüljön (tetszés a' miniszteriek részén). — Az a' kérdés: fölvétessék e' ezen törvényjavaslatba az elsajátítás elve, vagy ne? — E' kérdés iránt szintűgy kész vagyok az észre, 's az angolnép-jogérzetére hivatkozni, mint azt nemes barátom állítja. (Halljuk! halljuk!) Nemes barátom egyszersmind e' háznak, mint gentlemanek gyűlésének, érzetere is hivatkozott. — Azon részvétet 's gondosságot, mellyet a' ház az irlandi nép ½de iránt érzeni köteles, e' fő nézetet, ns barátom egészen kihagyta beszédéből (tetszés.) Nem jutott e' barátomnak soha eszébe, hogy Irlandban más emberek is vannak, mint csupán angol protestansok 's angol lelkészek? Véleményem szerint valamely egyházi intézet nem azért áll fen, hogy a' lelkészek gyermekei 's utódai láttassanak el, hanem hogy a' nép erkölcsi 's vallásos nevelésére gond fordíttassék. Warburton és Paley jeles írók. kétségben nem hagyták az iránt olvasóikat, hogy „statusegyház“ alatt valamely nép többsége egyházát értik. — Ezzel nem szándékom azt mondani, hogy ezen írók tanítása Irlandban egész kiterjedésében alkalmaztassék. Ez nem szándékom; de azt állítom, 's mindig is állítandom, hogy az irlandi nép nagy többsége érdekeit felügyelés nélkül nem hagyhatni, 's ha a' status kötelességéről szólunk, akkor azt mondom, a' status szintűgy le van kötelezve arról gondoskodni, hogy az erkölcsi 's vallás elvei az egész néptömegbe oltassanak. (hangos tetszés.) Ha más szempontot akarnánk követni, akkor a' hinduk közt, a' kanadai katolikusok közt, 's a' legkülönbélebb vallás-alkatok közt is, mellyek gyarmatinkban divatoznak, az angol statusegyházat kellene behoznunk. Törvényjavaslatunk azon elvből indul ki, hogy Irlandban a' protestans egyháznak tartassék meg az, mit az irlandi protestansok lelkészei szüksége megkíván, a' fölőslég pedig az irlandi nép nagy többsége erkölcsi 's vallásos nevelésére fordíttassék. (tetszés a' miniszteri oldalon) Azaz, ama' nagy többséget Irlandban nem úgy kell tekinteni, mint ns barátom beszédében tevő, mintha t. i. az egészen semmi sem volna a' britt birodalomban, (tetszés.) hanem részeseznek az ép erkölcsi-vallásos oktatásban, hogy ez által intézvényitekbe fölvétethessék. (tetszés.) — Miután a' törvényjavaslat nagy elvét így megfejtém, önkényleg következik, hogy azt nemes barátom javaslata kedviért vissza nem húzhatom. (harsogó tetszés.) Jun. 2án Barton ur védő a' miniszteri törvényjavaslatot, 's megmutatá, hogy Európa egyik országában sincsenek a' papok olly gazdagon fizetve, mint Angliában sa' t.; azután hozzá adá: „A' ns lord (Stanley) tegnapi beszédében azt mondá, hogy ő a' lelkészek számát Irlandban nem fogja engedni megkevesíttetni, úgy de a' lord az elvet már maga is alkalmazá, minthogy az egyház világi törvényjavaslatában a' püspökök számát egész Irlandban megkevesítette (csupa tetszés). Ha ezek számát megkevesíttette, mert nem volt elegendő dolguk, miért ne lehetne a' plébánosok számát is megkevesíttetni, ha bebizonyul, hogy közülök némelyeknek ugyszólván semmi dolga? Tudva van mindenek előtt,

hogy számos plébániában nincs több 5 — 20 protestansnál. A' jelen törvényjavaslat csak üdvös lehet a' protestans egyházra nézve Irlandban; akkor lesznek olly lelkészek, kik hiveik közt maradnak, 's papi hivataljokat emberségesen viselik, 's mind a' protestansoktól mind a' katolikusoktól szeretettelni és tiszteltetni fognak. Ama' kiáltozás: Veszélyben az egyház! mint az angol nép igen is jól tudja, csak a' haszonvágy és szennyes mammon kiáltása.“ Stanley lord indítványa, mint már mondottuk 39 szótöbbséggel félrevetett. — Jun. 4én ismét kabineti tanács tartatott, már az ötödik e' héten, 's három óráig tartott. Valamennyi miniszter jelen volt. Bizonyosan az irlandi hatósági törvényjavaslat az, mi a' minisztereket ennyire elfoglalja. J. Russell lord a' miniszteri tagokhoz körlevelet bocsátott, mellyben felszólítja őket, hogy jun. 7én délután 1 órakor a' külminiszteriumban jelenjenek meg, minthogy a' kormány azon tervét szándékozik velők közleni, mellyet a' felsőház által becsusztatott indítványokra nézve alkalmazni akar. —

Nevezetes azon beszéd is, mellyet O'Connell az irlandi egyházi törvényjavaslat védelmére az alsóház jun. 3ki ülésében tartott. Eleinte azt mondá, mikép örült volna ő e' vitának máskor, midőn még bizonyosságokat gyűjtögetett arra, hogy az unio-felbontás szükségét megmutassa: „De most kötelesnek érzem magamat, kimondani, hogy nem úgy érzek többé. Nyilván megvallom, hogy nem vágyom tovább bizonyítványok után az unio-felbontás szüksége megmutatására. Igen jól megtanultam ismérni az angol népet. (O! o! az ellenzéi oldalról.) Az igen tisztos kincstár-kancellárral el akarom enyészteni a' csatornát 's magamat nyugotí brittnek nevezni. (tetszés a' miniszteri oldalon.) Azon érzéssel szoltam, melly általhat, 's leplezetlen utálatlalt sok ollyas iránt, mit e' vitában három éj óta már hallottam; de megvigasztaltattam; olly beszédet hallék, melly csudálatlalt töltött el; egy keresztyén 's becsületes ember beszédét; olly beszédet, mellyben tisztos 's nagyra méltó barátom (Buxton) kit én büszke vagyok barátomnak nevezhetni, lélekisméretes meggyőződését kifejezé. Ő, a' protestans, bizik a' protestans hűségben, és igazságban, hogy nem fog mind a' kettő megfertőztetni protestans üldözés által. (Halljuk!) Kényszerítem őt közös keresztyénségünk nevében, osztassa ki ez áldott beszédet minden nép között, nehéz sulyt vet az az igazság mérlegébe, ugymint ns neve sulyát. Nem találhatni e' ezen nevet az emberiség történeti legszebb lapjain? (tetszés.) Izzgatás! Hogyan, ha ő nem izzgatott volna, mi volna még a' rabszolga? 'S még is szídjátok, gúnyoljátok az izzgatást! Nyolczszáz ezer embersziv kiáltoz áldást nevére izzgatásaért! (tetszés.) 'S ha majd az élő Isten széke előtt álland, nyolczszáz ezer ember fogja kérve 's magasztalva fölemelni szóját. kiáltván: „meztelenek valánk. 's ő ruházott bennünket, éhezünk, 's ő jól tartott, foglyok valánk 's ő vigasztala bennünket.“ (Növekedő tetszés.) E' nemes férfi nem azon keresztyénekhez tartozik, kik szeretetet hordoznak nyelvükön, 's gyűlölséget szívköbben, 's mindenütt új anyagot keresnek a' keserűség élesztésére. A' ház a' bredoni tisztos tag (Jackson) beszédét is hallotta, mellyel három óráiglan mulattatott bennünket. Megboosátom sőt köszönöm neki, hogy még új három óráig nem beszélt. (Kaczaj.) Köszönöm neki, hogy ellenállhatott e' kísértetnek. Az igen tisztos baronet, a' cumberlandi tag, (Sir J. Graham) igen erőködött neveltségessé tenni azon kérelmet, hogy igazság szolgálatáért Irlandnak (halljuk!) Hát oda jutottunk már, hogy neveltségessé ügyekezünk tenni azt, ki igazságot kíván Irlandra nézve? Annyira el-méltatlanultunk e' már, hogy azt hiheti valaki, bátran kigúnyolhat bennünket, midőn igazságot kérünk? 's mi az, így kiált fel az igen tisztos baronet, mi az igazság Irlandra nézve? Egykor türellem volt az 's mi megadtuk; mi megtettük ezen engedélyt, úgy mond az igen tisztos baronet. Azután választási jogot kívántak, azt is megadtuk. Megadtuk, felkiált nagy indulattal. A' rabló elveszi erszényemet; kényszerítik, hogy visszaadja, 's ő megteszi ezen engedélyt. Hisz megteszem ezen engedélyt, mond a' nemes szívi rabló. (Lármás tetszés a' miniszteri, rőfögés a' tory részen). — igenis, ti fosztottatok meg bennünket, és lábball is tiportatok a' vallás nevében. Nem gondolok gúnyotokkal, nem gondolok dicsekvéstekkel az engedélyekről, mellyeket megtagadtatok, míg lehetett, 's végre is ellenkező szívvvel megadtatok, a' mellyeket pedig vissza nem vehetni, még most is sajnáltok. (a' reformerek tetszése.) De nézzünk a' fenfor-gó kérdésre. E' tizedi törvényjavaslat több tisztos tagnak sehogy sem akar fejébe menni. Megpróbálok, közelebb hozni azt eszűkhöz. — Nehéz munka, de nem kell kétségbe esni (kaczaj). Most nem azon változtatási kedvteléről van szó, mellyet azon statusférliak mutatnak, kik ma a' ház ezen oldalán ülnek, 's kiket más nap a' másik oldalon látunk; arról sincs szó: valljon lordok 's baronetek a' torysmus aladságán (vontató-kötelen, Schlepptau) vagy inkább farkán vannak e? (csattogó kaczaj.) A' tizedizgatást nekem tulajdonították. 15 évvel támadt ez előbb, hogy sem én születtem. 1760-ban olvashatni az első törvényt a' tized-behajtási ellenszegülések ellen, 's e' törvény több irlandi városban erőre kapott, névszerint többek közt abban is, mellynek a' londoni tisztos tag olly derekasan viseli képét. (kaczaj) Ha jól emlékezem, a' városkapu fölibe ez volt írva: „Szabadon járhat itt zsidó 's atheista, Jöjön bár a' zsidó, csak ne a' pápista!“

Egy más kéz pedig következő sorokat irt alá:

„Jól tette az, ki ezt irta e' kapura,
Mert szintaz van írva a' pokolajtóra.“

(igen nagy kaczaj.) Az oxfordi tisztos tag egészen tudatlannak mutatkozott a' tizedek eredete iránt 's azon példabeszédre emlékeztet

„Minél közelebb az egyház, annál messzebb az oltár.“ Előbb a' tömérdek, később adótartozó telekbirtokok katolikusok ajándékai voltak. A' tizedet nem ismérték Irlandban II. Henrikig. Angol katolikus papok hozták azt először be, 1173ban kezdődött az. Háromszáz év előtt e' tizedeket egy parlament-végzés a' protestansokra ruházta, azaz, ama' protestantismusra, melyet VIII. Henrik vallott. Ez jog-igénytek (Rechtsanspruch) a' tizedre. Jogczimetek a' törvény; valóban jeles czim! mert ha ez nem állana, tiszta rablás volna; minthogy e' tizedek misészolgálatra, s holtakért tartandó imádságokra voltak száva. Ti nem imádkoztok a' holtakért, sőt inkább az élöket átkozzátok. Ti a' miséket elnyomtatok, s istenteleneknek kiáltottátok ki: de bezzeg a' tizedeket, s jószágokat megtartottátok. Öst. Beob. — (Folytatása következik.)

A' Court of common pleas előtt Beyly ur Norton urnak mint vádlónak nevében utasítást kért arra: szólíttassék fel viscount Melbourne mint vádlott: jelentené ki, van é ellenmondása egy most Irlandban lakó tanú-kihallgatásra, mely tanúnak vallomása, mint esküvel bizonyíttatik, a' vádló ügyére nézve igen lényeges és fontos leend. A' törvényszék megadta ezen utasítást, melyhez képest Melbourne lord jun. 7én e' dologban nyilatkozni fog. — A' nyilatkozás meg is történt. A' törvényszék Melbourne lord ellenvetését félre veté, s a' kívánt biztosság ennél fogva akadály nélkül ki fog nevezetlni. —

Az alsóházban maj. 31én Duncombe a' ház hangos felkiáltása közt azon indítványt tevő: Kéressék meg a' király felírásban, vesse magát közbe hatalmas szövetségesénél, a' francziák királyánál, hogy X Károly ministerei, kik már több év óta Hamban ülnek fogva, szabadon bocsáttassanak, Berkeley, Howard s egyebek az indítványt meglelő pártolák. Mire Palmerston l. azt nyilvánítá, hogy ő ez ohajtásra nézve a' ház tisztas tagjai érzetében tökéletesen osztozik, s bizonyíthatja, mikép neki s a' britt kormánynak semmi sem eshetnék kedvesebben, mint ha a' kérdésben forgó ministerek szabadságba tétetnének; hivatalos közbenjárást azonban nem tanácsolhat. Most, miután Franciaország alkotmányos királyszéke szilárdul áll, a' nemzet magasszívú érzelve minden hihetőséggel szintazon következményre fog vezetni. Russell is Palmerston véleményéhez járult; s miután még több tag is hasonló értelemben szóla, Duncombe visszahuzta indítványát. —

A' Pitt-Club maj. 27én ültte meg alapítási év napját. A' Standard el akarja hitetni, hogy e' gyűlés szintolly számos és tiszteletes volt mint egyébkor, s Wellington hg azért nem jelenhetett meg benne, mert a' királynál ebédelt, Peel pedig azért, mert nem tudta, hogy az ünnep egy nappal korábban fog tartatni. A' Conservatívek nem merik meg vallani, hogy Wellington és Peel már rég elváltak tőlök. —

Az igazsághoz közelebb érkezett tudósításoknál fogva nem csak folyvást terjed Irlandban, de mind egyre még fenyegetőbb bélyeget is ölt magára. Wexford megyében annyira mentek már, hogy az 1798ki irlandi lázadás évnapiját ünnepélyesen megülték. A' Wexford-Conservative következőleg beszéli azt el: „Maj. 23án, mely napon 38 év előtt a' zendülés kiütött Irlandban, Camelin kis falu nem kis rettegésbe jött. Mintegy 20 férfiből álló csoport, egy vezérrel, s mindnyájan egyenlően öltözve, az akkori időbeli fölkeltek módjára fölkészítve katonai rendben lépdeltek, kísértetve mintegy 2000 paraszttól, kik közül többen zöld övet s az 1798ki lázadók jeleit hordozák. Azok neveit, kik formaruhát (egyenruhát v. uniformist) viseltek, valamint az egész dolog menetét megirták a' kormánynak. E' fölkelési mozgás intézője híres személy. E' nem kevéssé aggasztó jelenésekhez még az is járul, hogy Irland nyugoti megyéjében az éhség igenterjed, s a' tized-behajlás miatti ellenszegülés folyvást nem csak szaporodik, sőt mindinkább nyakab és fenyegetőbb leszen. — Az aláírás O'Connell részire Angliában és Skótzsiában igen kedvező sükerral halad. A' junius 1én Londonban tartott gyűlésben Hume előlülte alatt 3000 f. stg. iratott alá. Hume maga 50 f. stg. iratott alá, több alsóházi tag részint 50 részint 100 f. stg. Manchesterből 700 f. stg. jött be. —

FRANCZIAORSZÁG.

A' követházban jun. 2án a' külügyi ministerium költségei vitája alatt, miután Fitzjames hg a' spanyol ügyet s állapotot megpendíté, Lamartine Görögországra fordítá a' figyelmet azt állítván, hogy ott semmi sem történt, minek elérésére a' védhatalmak a' hatvan millió frankot kölcsön megajánlották. Thiers ez ellenvetésre azt felelé, mikép Görögország alkotásának sok akadály volt. A' most uralkodó fejdelem a' szakadások és pártok miatt kénytelen volt bajor katonaságot vinni odamagával. Azonban, hogy történtek álfogások, nem tagadhatni. Franciaország figyelme tévé a' kormányt azokra, s névszerint kimutatá, hogy a' kormány nem eléggé görög, s hogy az mind nyelvre, mind bélyegére nézve német maradt, s nyilvánította, hogy a' 3dik sorkölcsön kifizetését mindaddig ellenzendí, míg legalább e' hiba nem orvosoltatik, s a' kormány nemzetibbé leend, mely mindedig teljesen idegen volt a' görög földön. A' számadások előtt azt hitték, hogy a' kölcsön 3dik sorára nem leszen szükség, de később kitéstett, hogy a' bevételek a' szükséges kiadásokra elégségesek nem voltak. Lamartine e' körülményt következőleg fejté meg: Tudom, hogy kívánták Franciaországtól a' görög kölcsön 3dik sorát; de kérdem a' külministert: szándéka e' a' francia kormánynak az adózók aranyát a' Görögországban most uralkodó rendtelenség és uratlanság örvényébe dobni? Kérdem, teljesítette é Görögország csak egyikét is

azon föltételeknek, mellyek miatt a' kölcsön történt? A' görög királyságban mostan, mely körülbelül olly nagy, mint egy francia megye, van egy király, egy udvar, hat minister, vannak követek, s egy több ezerből álló idegen nemzetbeli sereg. Kérdem már most, ezek e' azon föltételek, mellyekért a' kölcsön tétetett? Mi nem a' görögöktől szándékozunk elvonni a' segélyt, hanem az anarchiától, s rendtelenségtől, mely ott most divatoz. Lamartine után legnevezeteseb volt Mauguin beszéde, mellyben szemére hányá a' kormánynak, hogy a' kisebb német statusokat feláldozá a' nagyobb birodalmaknak. A' francia politikának köszönhetni azon elvet, mellynél fogva a' másod s harmad rendű hatalmakra ügyelés fordított, hogy a' béke biztosíttassék, s a' nagyhatalmak lökése meggátoltassék. A' kabinetek politikája a' vestphali béke óta fenntartotta ezen elvet, s csupán akkor kezdének tőle eltávozni, midőn az éjszaki hatalmak egyike a' déli ügyekbe avatkozott. E' mozgásoknál csak kereskedési következtésekről szóltanak; de ezek nem a' legfontosbak. Németországnak kisebb statusokra felosztatása birtokfelosztás által tartatott fen; s valóban mindenik birtokhatárban anyagi érdekek gócza (focusa) állott fel, s fejlett ki; ezen felosztások a' porosz befolyás alatt mind inkább elenyésznek, s abból egyesület támad, mely eleinte csak kereskedési; de vigyázzanak ezen kereskedési egység pénzügyi egységre, azután igazgatására s végre politikaira fog változni. Thiers ez ellenvetésre azt felelé, hogy Németország egysége magának a' népnek szükségében vala meg, s a' kormányok csak e' nemzeti szükségét teljesítették; mi pedig a' kisebb statusok elhagyatását illeti, arra egyebet nem mondhat, mint azon körülményt, hogy a' kamra e' kisebb statusokban mind eltörlé a' francia követségeket, vagy képviselőket, kérdezze tehát azokat, kik ezen eltörléseket javasolják és sürgetik. —

Strassburgból jun. 7ről írják, hogy a' schweizi főhely tudósította s intette a' francia kormányt: tartson szemmel valamennyi Schweizből jövő utazót, minthogy az ott történt elfogatásokkor meggyőződtek arról, mikép a' politikai szökevények nemcsak Német de Franciaország ellen is összeesküsznek, s némi kapcsolatban látszanak állani a' fr. propagandistákkal, kikkel valamely csapást szándékok létesíteni Franciaország belsőjében. A' badeni kormány az utóbbi események óta Schweizban megkeményítette rendszabályit mind azon idegen ellen, kik a' nhgségbe jönek, vagy azon keresztül utaznak. — A' párisi lapok levelet közlenek Laroche jaquelin marquistól, mellyben ez a' chartresi székesegyház elégtét írja le. A' gyűlés első nyomai estve 6 $\frac{1}{2}$ kor mutatkoztak, s a' tüzet csak másnap reggel lehetett eloltani. Körülbelül 6 órányi távulágról hozták postákon az oltó csapatokat (pompiers) de részint a' szikrázó tűz részint az olvadva lefolyó forró ón meggátla minden segédelmet. A' toronyban három nagy harang olvadt el s iszonyú robajjal zuhant a' földre, a' torony felső részében pedig a' nagy harang s óramű sértetlen maradt. Különös, de borzasztó benyomást okozott, midőn az égő fűkészületek közt ama' három harang mint annyi vörös izzó s átlátszó mű tündöklött elő, míg e' pusztulás iszonyai közt az óra nyugalmassan járt, s nem zavart szabályossággal verte az éjjeli órákat. —

Páris és London közt jelenleg shachjáték van folyamatban, melly most a' francziák részére áll kedvezőleg; juliusban fogják azt az angol s francia játszótársaság küldöttei Doverben vagy Boulogneban eldönteni.

Az isméretes Vidocq hajdan gályarab, ki sok ideig a' francia rendőrség szolgálatjában állott, s memoirejai által híresült el, jelenleg Párisban biztositó intézetet állított minden csalás és lopás ellen, hol mindenki évenkénti 20 frankért minden zsebmetsző, gazember s orzó ellen biztosíthatja magát. Vidocq e' csekély fizetésért híven vigyáz mindenkinek tulajdonára.

SPANYOLORSZÁG.

Madridból maj. 24 s 29éről ezt írják: Az új ministerek a' tegnapi udvari hírlapban egészen kimenték magokat a' reájok fogott vádak alul. Ez igen könnyű volt, mert hiszen nekik még idejük sem lehetett roszakká lenni, ha csak azt nem akarnók nekik bűnül tulajdonítani, hogy születtek, mint ezt egy híres spanyol költő mondja az egész emberi nemzetről. Egyetlen oka a' procuradorház vádjainak az volt, hogy a' ministerek a' királyné bizodalmat megnyerték. Ezért ezek a' nemzet szavához folyamodnak s új választások által akarják eldöntetni: igazságos e' a' volt ház ítélete? — Az új választó törvény, mi szerint az új cortes választatni fog, nem bír ugyan még egész törvényes erővel, a' procerektől nem levén eddig helybenhagyatva; de hiszen az a' választó törvény, mi szerint eddig a' cortest egybe szokták híni, még kevésb erejű vala, mert egyedül a' királyné akaratjából származott, s nem is volt olly szabad elvű, mint ezen új, mellyet a' procuradorok egyetértőleg helybenhagytak. — A' fölosztatott ház nagyobb része Mendizabal teremtményeiből állott, kik őt föltétlenül pártolák, mivel helyeiket neki köszönék; azért Isturiz ur több mint 40 tisztviselőt elbocsátott, kik, mint procuradok, aláírak azon nyilatkozást, hogy az új ministerség bizodalomra nem érdemes. — Azon Aviraneta (v. Avilaneta) nevű emberrel, kit Sevillában, néplázasztó törekvései közben, a' helybeli főkormányzó Espinosa elfogatott, 5 ezer piaszternyi sommát találtak váltólevelekben, mellyeket Mendizabal adott ki. — Cataloniát méltán féltetni azon nagy befolyás miatt, mellyet Mina gyakorol. — Legnagyobb nehézséggel jár a' pénzszerzés. Nagy feszültséggel várják itt: valljon a' most Parisban lovó Aguirre Solarte, elvállalja e' a' pénzügyi tárczát, melly

esetben bel- 's külföldi tőkepenzesek új bizodalomra ébrednek. — Addig d'Olhabarriague y Blanco fogja ideiglen viselni a' pénzügy-kormányt. 's mivel ez Toreno gróf ismeretes kegyence, közvélemény, hogy Blanco ur alkalmaztatása csak első lépés a' gróf viszont hivatalba lépésére

A' carthagenai véres történetekről így ír bővebben a' Messenger: Az itt történt dolgok borzasztók. Három egész napig gyilkosak dühének vala kitéve a város: a' gyáva 's megrettent felsőség szabad játékot engedett mintegy száz bősüzt haranja kényének, kik törrel fegyverkezve, egyenlő színű leplekbe burkolva 's veres sapkát viselve, minden embert, kit a' carlismus legkisebb gyanuja terhelt, saját lakaikból kihurcoltak 's nyilvános téren meggyilkoltak. Az áldozatok közt, kiknek számatöbbré megy húsznál, néhány tisztviselő 's pap is találkozik. O'Daly, a' főparancsnok, 's a' nemzeti őrség egész testülete hideg vérrrel nézte végig e' dühöngést. Néhány halála kiszemelt szerencsétlen az arsenálba szaladván, megmenté ugyan nyomorú életét, de Ceutába száműzetett. A' gyilkolások megtörténvén, O'Daly felszólításokat bocsátott közre 's egy katonai küldöttséget is nevezett ki, melly a' dolgot megvizsgálja 's lehető legrövidebb határidő alatt elítélje. Ez ugyan magában jó dolog, de még jobb lett volna, ha eleinte mutatott vala több bátorságot 's lélekerőt. — Ujabb hírek szerint a' nyugalom egészen helyre állott 's mintegy 40 lázadót elfogtak, O'Daly kormányzó pedig a' kormányt letette. Saragossában hasonló kicsapongások voltak készülöben; de S. Miguel gen, noha Isturiz személyes ellensége, lélekerő 's bátorság által fentudá tartani a' rendet. —

Barcelonából máj végével így irnak: Itt egy francia tengeri katoná, 's egy spanyol gyalog legény közt rüt veszekedés történt, mellynek következesei könnyen veszélyesek lehetnek volna. A' veszekedésnek egy üveg bor vala oka. Az izmos tengeri katoná, nem lévén nála fegyver, ökölrel kezdé verni a' spanyolt 's hihetőleg ebben maradt volna e' dolog, ha egy spanyol lovag segítségére nem jön 's a' francia katonát úgy meg nem sebesíti, hogy ez holtan rogyik le a' földre. A' gyilkos, a' francia consul sürgető kívánságára, elfogatott, törvényszék elibe állítottatott 's hihetőleg büntetését is veendi. De a' barcelonai nép, melly különben is gyűlöli a' francziákat, ez által még jobban elkeseredik azok ellen. — Pénz igen kevés van Barcelonában; a' város eddig nyugodt, de kereskedése pangó. A' francia avatkozás hírére valamivel élénkebb alakot vett ugyan magára, de mióta azt hiszik, hogy ebből semmi sem lesz, ismét régi tespedésébe bukott vissza. Különös, hogy még Mendizabal legmelegebb baráti is olly nyilván pártolják 's kívánják a' francia avatkozást.

Az iruni (carlosita) parancsnok, Soroa, mielőtt a' bidassoi uszó álgyu-telepet mozgásba tette 's a' behobiei hídfőn fekvő katoná tanyát lövetni kezdte volna, köv levelet küldött a' behobiei francia parancsnokhoz: Én készüléteket tettem a' behobiei hídfő megtámadására, olly vigyázattal azonban, hogy a' francia határra golyók ne hulljanak. Egyedüli célom azon erőseget lerontani 's így minden gátot elhárítani, mellyet kölcsönös kereskedésünk a' határon szenved; miben Franciaországunk olly nagy érdeke fekszik. E' megjegyzésimet azért közlöm Önnel, hogy meg ne lepossék, ha álgyuim dörgését hallani fogja, mert én semmit egyebet nem kívánok, mint a' két nemzet közt létező egybe-kötetést fentartani. — Figyelmet érdemlő dolog, hogy Harispe gen. e' nyilatkozás mellett is feldul az álgyutelepet.

Mariano Valeroy Arteta madridi polgári kormányzóvá neveztetett; Bernelle gen. és Hay commodore Izabella rend nagy keresztjét nyerték.

Az éjszaki seregnél, mióta Cordova Madridba ment, semmi mozgás nem mutatkozik. A' fővezér ugyanis, Espartero helyettesének azon parancsot hagyta hátra, hogy visszajöveleig (melly jun. 10-ére van határozva) épen semmit se csináljon. Ez által az éjszaki hadi munkálatok, mellyeket az angol sereg erőteljes segédhatása kevés idő alatt olly szépen előmozdított, nagy hátramarádást szenvednek.

A' barcelonai lapok, mellyek Mina befolyása alatt állanak, igen nyugtalanító hanggal élnek Isturiz ministeriumára nézve. A' Vapor különösen azt mondja, hogy Mendizabal megbukta egy új család azon számtalanok sorában mellyeket eddig a' nemzet eltűrt, 's új bizonyosság arra, hogy némi helyeken olly levegő van, mellyben becsületes ember nem élhet. — A' korona „ugymond tovább“ élt a' maga jogával, de a' nemzetnek is van joga gondolatit kijelenteni, a' eselszövényeket sikerellenekké tenni 's a' királyné szemeit felnyitni. Egész Spanyolország elfogadta a' szeptemberi programát (Mendizabalét) 's kívánni fogja annak létesítését; — El ne felejtsek ezt a' statushajó új kormányosi; 's ha igaz az, hogy a' jelen ministerium csak hátramenő rák rendszerre vezet bennünket, ha igaz, hogy hajdani híres demokráta utálatos és természet-elleni szövetséget kötöttek az aristokrátiával, hogy hazánkat ujlag elsötétítsék, úgy egészen le teszünk azon reményről, hogy a' polgári háboru örvényét valahára bedughassuk. —

A' M. Herald szerint: A' fölösztatott cortes azon pártja, melly Mendizabal vezérlete alatt az új ministerség ellen 's a' regensné bosszantására annyiféle indítványt kivitt, a' fölösztatás napjaiban épen azon törte fejét, hogy egy küldöttséget nevezzen ki,

melly a' regensnének udvarolván őt megkérdesse: valljon Munoz urnak igazán felesége é, vagy nem? E' kérdés jól vala kiszámítva czéljaikhoz képest, mert ha a' királyné megvallá, hogy Munoz urnak felesége, akkor a' cortesben azt kiabálták volna, hogy a' regensné nem Ferdinand özvegye többé 's így a' spanyol nemzetem nem is uralkodhatik; ha pedig azt válaszolá, hogy nem felesége, akkor egész világ előtt kikürtölték volna, hogy ő fölsége dona Krisztina, Spanyolország regens-királynéja Munozzal, kitől már több gyermeke van, gyalázatos kuczko-házasságban él, 's nem érdemli, hogy többé egy nagy nemzet regensnéje legyen. Ez esetben már ki volt csinálva, hogy egy kormánytanács alkottassék, Arguelles Calatrava, Gil de la Cuadra urakból, 's d. Francisco infansból álló. E' terv azonban megsemmisült, mert a' királyné már köv. napon széllyelüzé a' cortest, 's így nem maradt idő törvük létesítésére.

PORTUGÁLIA.

A' cortes rendkívüli ülése maj. 19-én megnyitott a' királyné által, ki férje kíséretében az ülésben megjelent. Megnyitó beszédben így fejezte ki a' cortes összehívata okát 's czélját: Mivel a' rendes ülések rövid ideje nem volt elég törvényhozási munkánk végzésére, melly szükséges vala a' státus-szamadások, jövedelmek 's költségek, és egyéb kormányágak megvizsgálására és szabályozására, ezennel kir. jogomnál fogva e' rendkívüli ülést híttam össze, hogy Önök a' nemzeti jóllét-kivánta rendszabályokra illő figyelmet fordithassanak. A' rendszabályok czélja, mellyeket ministerium Önök elibe terjesztendnek, a' kiadások kevesbitése a' státus-terhek csökkentése a' statusjövödelmek szaporitása 's a' nemzeti hitel fentartása. Ezenkívül egyéb nem kevésbé fontos tárgyak is fognak Önök elé terjesztetni, mellyek szinte igen komoly figyelmet kívánnak. — A' régi kereskedési szerződés Angliával eltelvén, 's új még eddig nem levén alkotva, az angol kereskedés Portugáliában igen sok szorongatásnak van kitéve a' portugál vámintézetek részéről.

TÖRÖKORSZÁG.

Syriából jött tudósítások szerint april 14 's 15e közt éjjel megszökött egy katoná a' Jeruzalemben örködő 25ik ezredből. A' parancsnok a' legénységet akará ezért felelőssé tenni, 's e' csapatból 36 legényt száz botra ítelt, ha négy óra alatt elő nem teremtenék szökevény pajtasokat. Erre a' fellegvárban volt két csapat föllázadt, kirohant feltöré a' kormányzó lak kapuját, megragadá a' bimbascit, 's zajosan sürgető őt a' városkapu és löporony kulcsainak átadására. Azon bizonyítására, hogy azok a' kormányzónál vannak, ledöfék őt szuronnal 's azon hiedelemben, hogy meghalt, fekvé hagyák, 's a' kormányzóhoz sietének. Ez azalatt lakása valamennyi bejárásit eltorlasztá és szolgálkkal megraká. Mi-dön a' lázadók ez ellenállást láták, a' bethlehemi kapu felé vonultak 's pajtásaik közül többet társítván magokhoz, lebocsátoktak a' város árkaiba 's fegyverrel és pogyászszal együtt ellitáltak. A' kormányzó erre előállott, 's a' hátramaradt katonákat laktanyáikba zárátá azon félelemből, hogy tán nemcsak a' megszököttek, de az elégületlenek 's a' földnépe közt is egyetértés vagy összeesküvés létez. Viradatkor őt, karja v. lábatörött katonát hoztak vissza. A' többi 217 szökevény Karak felé látszott menni, mert több fegyvert 's ruhadarabot találtak a' holt tenger felé vívó irányban. A' zaj 's félelem nagy volt Jeruzalem lakosi közt, kik attól tartottanak, hogy e' zendülők majd rablani fognak. A' kormányzó a' lakosokat védelemre szólítá föl, de feledé, hogy le vannak fegyverezve 's a' felszólításnak nem lehet sikere. Minthogy katonáiban nem bizhaték, kívülről pedig semmi segítséget sem remélhete, saját segédzsereire szorult, mellyek abban állanak, hogy a' városkapuira sa' 260 legényből álló őrségre szorosan vigyázzat. E' történet óta a' nyilvános bátorság Jeruzalem vidékén igen csekély, 's nem csak az országutakon, de még a' külvárosokban is veszélynek van az ember kitéve. A' rablók fényes nappal is fosztogatják az utazókat, 's egész marhacsordákat 's nyájakat hajtanak el, éjenként pedig a' városokra 's falukra rohannak rablani. E' szökevények közül mintegy 30ezat visszahoztak, a' többi, úgy látszik, csakugyan elért Karakba. A' jeruzalemi őrség 400 legénnyel szaporított meg, de mivel e' katonák tarsusbeliék, fegyver és pogyász nélkül küldötték őket Jeruzalembé, félvén, hogy ők is Karakba fognak szökni a' többi rabló czimborához.

BELGIUM.

Alig képzelhetni, mennyire szaporítják vasutak az utasok számát. Uj példa erre a' brüsseli, mellyen majus 23-án 's 24-én Brüsselből összesen 17 ezer személy indult el, melly szám, ha a' visszajövők számát is annyira tesszük, 34ezer személyt ad két napra. Mult évben a' mechelni ág megnyitása után az utazók összes száma nem volt több 6000 személynél. A' 17 ezer személy vitele közönséges országuton legalább ezer gyorskocsit kívánna 's minthogy Brüssel és Antwerp között egy egy gyorskoc-kér 16 lóval jár legalább, a' gőzerőművek csak e' két napon is annyi munkát pótolnak ki, mellyre 16 ezer ló lett volna szükséges. Ebből ítelhetni meg a' gőzerőmű által történhető szállitások következményit. —

Gabonár: június 2-dikén Pesten Tiszta buza 100 — 93 1/3. Kétszerez 73 1/3 — 66 2/3. Rozs 53 1/3 — 50 — 46 2/3. Árpa 50 — 46 2/3. Zab 37 1/3 — 36 — 34 2/3. Köles 56 2/3. Kukuricza 53 1/3 — 50.
Pénzkelet: június 18-án. 5 pCtes statusköt. 103 7/8; — 4 pCtes: 90 1/2; 3 pCtes: 75 1/4; — 182-iki: 141 1/4.
Dunavizállás: június 19-ken 8' 9" 3" — 29-ken 8' 7" 0" — 21-ken 8' 6" 0" — 22-ken 8' 6" 0".